

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 4.6.2025
COM(2025) 615 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Spanien, Letland, Østrig, Finland

**Rapport udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske
Unions funktionsmåde**

1. INDLEDNING

Der er i artikel 126 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) fastsat en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. Proceduren er nærmere beskrevet i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud¹, som indgår i stabilitets- og vækstpakten. I overensstemmelse med artikel 126, stk. 3, i TEUF indeholder rapporten en vurdering af situationen med hensyn til underskudskriteriet i medlemsstaterne. Formatet for denne rapport betyder, som i de tidligere år, at sammenligneligheden af de forskellige situationer styrkes, mens hver enkelt medlemsstat vurderes ud fra statens egne forudsætninger.

Forordning (EU) 2024/1264 om ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 trådte i kraft den 30. april 2024. Denne ændringsforordning indgår i en pakke sammen med forordning (EU) 2024/1263² og Rådets direktiv (EU) 2024/1265³. Tilsammen udgør disse tre retsakter en reform af EU's ramme for økonomisk styring. Målene for den reformerede ramme er at sikre holdbar offentlig gæld samt bæredygtig og inklusiv vækst gennem reformer og investeringer. Med den reformerede ramme fremmes også det nationale ejerskab, og der lægges større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse af reglerne. Ved den seneste ændring af forordning (EF) nr. 1467/97 forblev vurderingen af overholdelsen af underskudskriteriet grundlæggende uændret. Til gengæld er vurderingen af, om gældskriteriet er overholdt, blevet ændret væsentligt (se nedenfor).

Den foregående rapport i medfør af artikel 126, stk. 3, i TEUF blev vedtaget den 26. november 2024 i forbindelse med efterårspakken for det europæiske semester 2024⁴.

Underskudskriteriet og gældskriteriet

Underskudskriteriet er opfyldt, hvis det *faktiske* offentlige underskud i det foregående år (2024) og det *forventede* underskud for indeværende år (2025) ikke overstiger 3 % af BNP. Overstiger underskuddet for et af årene imidlertid 3 % af BNP, undersøger Kommissionen, om underskudskvoten er faldet væsentligt og vedvarende og ligger tæt på referenceværdien. Den undersøger også, om det underskud, der overstiger referenceværdien, er exceptionelt og midlertidigt og fortsat ligger tæt på referenceværdien (afsnit 2). Kommissionen og Rådet skal tage hensyn til relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, om der foreligger et uforholdsmæssigt underskud, hvis enten i) den offentlige gæld ikke overstiger 60 % af BNP, eller ii) hvis gælden overstiger 60 % af BNP, men underskuddet er tæt på 3 % af BNP, og overskridelsen er midlertidigt (afsnit 4).

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997), senest ændret ved Rådets forordning (EU) 2024/1264 af 29. april 2024 (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

³ Rådets direktiv (EU) 2024/1265 af 29. april 2024 om ændring af direktiv 2011/85/EU om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁴ COM(2024) 959 final.

I henhold til traktaten er **gældskriteriet** opfyldt, hvis den offentlige bruttogæld ikke overstiger 60 % af BNP, eller hvis gældskvoten falder tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien i et tilfredsstillende tempo. I henhold til artikel 2, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 (som ændret) skal gældskvoten anses for at falde tilstrækkeligt og for at nærme sig referenceværdien i et tilfredsstillende tempo, hvis den pågældende medlemsstat overholder sin nettoudgiftskurs⁵ som fastsat af Rådet i henhold til artikel 17 eller 19 i forordning (EU) 2024/1263. Hvis den pågældende medlemsstat ikke overholder sin nettoudgiftskurs, udarbejder Kommissionen en rapport i overensstemmelse med artikel 126, stk. 3, i TEUF, hvis de debetposter⁶, der er opført på medlemsstatens kontrolkonto, overstiger en af to tærskler (medmindre budgetstillingen er tæt på balance eller i overskud). Disse tærskler er 0,3 % af BNP om året og 0,6 % af BNP kumulativt.

Gældskriteriet kan ikke vurderes fuldt ud på nuværende tidspunkt⁷. For nogle medlemsstater har Rådet endnu ikke fastsat en nettoudgiftskurs. Desuden fastsættes det i artikel 22, stk. 6, i forordning (EU) 2024/1263, at afvigelser fra nettoudgiftskursen som fastsat af Rådet registreres som debetposter (eller kreditposter) på kontrolkontoen på grundlag af endelige data. For de medlemsstater, hvis nettoudgiftskurs er fastsat af Rådet, er det første år for kursen 2025. Vurderingen af overholdelsen af gældskriteriet kan derfor først foretages af Kommissionen, når de endelige data for 2025 foreligger i foråret 2026.

De vigtigste data, der ligger til grund for og motiverer denne rapport

Ved vurderingen af underskudskriteriet vedrører denne rapport de medlemsstater, for hvilke den *faktiske* underskudskvote for 2024 som oplyst af Eurostat⁸ eller den *forventede* underskudskvote for 2025⁹, overstiger 3 % af BNP¹⁰. Desuden tages der ved vurderingen af overholdelsen af underskudskriteriet også højde for Kommissionens forårsprognose 2025¹¹. I denne rapport sammenlignes også det offentlige underskud med de offentlige investeringsudgifter, og der tages hensyn til alle andre relevante forhold i overensstemmelse med artikel 2 i forordning (EF) nr. 1467/97.

På grundlag af data leveret af Eurostat den 22. april 2025 (se tabel 1) vurderes det i denne rapport, om underskudskriteriet er opfyldt i fire medlemsstater: **Spanien, Letland, Østrig og Finland**. Nærmere bestemt gælder følgende:

- For Spanien, Østrig og Finland oversteg de offentlige underskud i 2024 3 % af BNP. Dette giver umiddelbart belæg for, at der foreligger uforholdsmæssigt store underskud i hver af disse medlemsstater.

⁵ I henhold til artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263 er "nettoudgifter" offentlige udgifter, eksklusive renteudgifter, diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

⁶ På den kontrolkonto, som Kommissionen har oprettet i overensstemmelse med artikel 22, stk. 2, for at følge afvigelser fra den nettoudgiftskurs, som Rådet har fastsat, registreres opadgående afvigelser som debetposter.

⁷ Tallene for den offentlige gæld i forhold til BNP fremgår af afsnit 3.

⁸ Se Eurostats euroindikatorer af 22.4.2025 (<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042025-AP>), jf. artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 479/2009.

⁹ Alle tabeller, som er indberettet af medlemsstaterne til Eurostat, findes på: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables>.

¹⁰ Medlemsstater, der i øjeblikket er omfattet af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, er ikke berørt af denne rapport.

¹¹ Medmindre andet er angivet, er kilden til tallene for 2025 og 2026 i denne rapport Kommissionens forårsprognose 2025 (European Economy Institutional Papers 318).

- Desuden fremgår det af den finanspolitiske indberetning for foråret 2025, at Letland forventer, at det offentlige underskud vil overstige 3 % af BNP i 2025. Det forventede underskud for 2025 giver også umiddelbart belæg for, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

Som anført ovenfor kan **gældskriteriet** ikke vurderes fuldt ud på nuværende tidspunkt i overensstemmelse med kriterierne i den nye ramme. Dataene om den offentlige bruttogældskvote fremgår af tabel 3.

Tabel 1 – Medlemsstaternes stilling i forhold til referenceværdierne for underskud og gæld

	Faktisk underskud ikke over (✓) / over (X) 3 % af BNP i 2024	Forventet underskud ikke over (✓) / over (X) 3 % af BNP i 2025	Gældskvote ikke over (✓) / over (X) 60 % af BNP ved udgangen af 2024
<i>Medlemsstater, der er genstand for en vurdering i denne rapport</i>			
Spanien	X	✓	X
Letland	✓	X	✓
Østrig	X	X	X
Finland	X	X	X
<i>Medlemsstater, der ikke indgår i denne rapport</i>			
Belgien*	X	X	X
Bulgarien	✓	✓	✓
Tjekkiet	✓	✓	✓
Danmark	✓	✓	✓
Tyskland	✓	✓	X
Estland	✓	✓	✓
Irland	✓	✓	✓
Grækenland	✓	✓	X
Frankrig*	X	X	X
Kroatien	✓	✓	✓
Italien*	X	X	X
Cypern	✓	✓	X
Litauen	✓	✓	✓
Luxembourg	✓	✓	✓
Ungarn*	X	X	X
Malta*	X	X	✓
Nederlandene	✓	✓	✓
Polen*	X	X	✓
Portugal	✓	✓	X
Rumænien**	X	X	✓
Slovenien	✓	✓	X
Slovakiet*	X	X	✓
Sverige	✓	✓	✓

Kilde: Eurostat (pressemeddelelse af 22. april 2025 og finanspolitisk indberetning for foråret 2024).

Bemærk: (*) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden juli 2024.

(**) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden april 2020.

2. OFFENTLIG SALDO

Spanien, Østrig og Finland overskred referenceværdien for underskuddet i 2024. **Østrig og Finland** forventer også, at deres underskud i 2025 vil ligge over 3 % af BNP. **Letland** havde et offentligt underskud under referenceværdien i 2024, men forventer et underskud i 2025 på over 3 % af BNP (se tabel 2).

I Østrig og Finland var de offentlige underskud i 2024 over og ikke tæt på referenceværdien. For Spaniens vedkommende lå underskuddet over, men tæt på referenceværdien.

For Letland udgør det forventede underskud i 2025¹² 3,1 % af BNP (samme værdi som i Kommissionens forårsprognose 2025) og er derfor over, men tæt på 3 % af BNP.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes de offentlige underskud i Østrig og Finland fortsat at overstige 3 % af BNP i 2025 og 2026. Derfor forventes de to landes overskridelse af referenceværdien ikke at være midlertidig. I modsætning hertil forventes det offentlige underskud i Spanien i øjeblikket ikke at overstige referenceværdien i 2025 og 2026, og overskridelsen af referenceværdien forventes derfor at være midlertidig. For Letlands vedkommende forventes det offentlige underskud at overstige 3 % af BNP marginalt i både 2025 og 2026. Overskridelsen af referenceværdien forventes således ikke at være midlertidig.

For Spaniens vedkommende hænger underskuddet ud over referenceværdien i 2024 sammen med de budgetmæssige virkninger af den ødelæggende DANA-oversvømmelse¹³ i oktober 2024. Dette anerkendes og analyseres som en relevant faktor (se afsnit 4.2.1 om Spanien), men overskridelsen anses ikke for at være exceptionel i forbindelse med traktaten og stabilitets- og vækstpagten.

I Letland kan den forventede overskridelse af referenceværdien i 2025 fuldt ud forklares ved en stigning i forsvarsudgifterne¹⁴. Den 28. april 2025 fremsatte Letland en anmodning om at aktivere den nationale undtagelsesklausul for at tage hensyn til øgede forsvarsudgifter i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse af 19. marts 2025¹⁵. Kommissionen har vurderet anmodningen og vedtog den 4. juni 2025 en henstilling med henblik på Rådets henstilling om tilladelse til Letland til at afvige fra og overstige den anbefalede nettoudgiftskurs¹⁶ i perioden 2025-2028¹⁷. Dette dokumenterer de exceptionelle omstændigheder, der ligger uden for regeringens kontrol, og som har stor indvirkning på de offentlige finanser og understøtter stigningen i forsvarsudgifterne. På denne baggrund og med forbehold af vedtagelsen af Rådets henstilling vurderes den forventede overskridelse af referenceværdien i 2025 at være exceptionel.

¹² Som indberettet til Eurostat i forbindelse med den finanspolitiske indberetning for foråret 2025.

¹³ DANA står for "depresión aislada en niveles altos" eller "isoleret lavtryk i stor højde".

¹⁴ Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 anslås forsvarsudgifterne i Letland til 3,0 % af BNP i 2024 og forventes at stige til 3,3 % i 2025, hvilket er en stigning på 0,8 % af BNP i forhold til 2021.

¹⁵ Kommissionens meddelelse COM(2025) 2000 final af 19.3.2025.

¹⁶ Kommissionens henstilling med henblik på Rådets henstilling om tilladelse til Letland til at afvige fra og overstige den anbefalede nettoudgiftskurs (COM(2025) 610 final af 4.6.2025).

¹⁷ Et offentligt underskud, der overstiger referenceværdien, anses i henhold til artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 1467/97 for at være exceptionelt i overensstemmelse med artikel 126, stk. 2, litra a), andet led, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvis det skyldes en alvorlig økonomisk nedgangsperiode i euroområdet eller i Unionen som helhed som fastslået af Rådet, jf. artikel 25 i forordning (EU) 2024/1263, eller exceptionelle omstændigheder, der ligger uden for regeringens kontrol, og som har stor indvirkning på den pågældende medlemsstats offentlige finanser, jf. nævnte forordnings artikel 26.

I Østrig og Finland er overskridelsen af referenceværdien i 2024 blevet påvirket af meget ugunstige makroøkonomiske forhold, nemlig en langvarig recession i 2023 og 2024. I Østrig faldt det reale BNP med 1,0 % i 2023 og 1,2 % i 2024, og det forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 at falde yderligere med 0,3 % i 2025. I Finland faldt det reale BNP med 0,9 % i 2023 og 0,1 % i 2024, mens det forventes at stige med 1,0 % i 2025. Desuden har det forværrede sikkerhedsmiljø i Finland som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine store konsekvenser for de offentlige finanser. På grundlag af dette kan overskridelsen af referenceværdien betragtes som *exceptionel* for begge medlemsstater.

Alt i alt tyder denne analyse på, at underskudskriteriet ikke er opfyldt for Spanien, Letland, Østrig og Finland, før der er taget hensyn til de relevante forhold.

Tabel 2 – Offentlig saldo

Procent af BNP					Finanspolitisk indberetning i foråret	Kommissionens forårsprognose 2025	
2021	2022	2023	2024		2025	2025	2026
<i>Medlemsstater, der er genstand for en vurdering i denne rapport</i>							
Spanien	– 6,7	– 4,6	– 3,5	– 3,2	– 2,5	– 2,8	– 2,5
Letland	– 7,2	– 4,9	– 2,4	– 1,8	– 3,1	– 3,1	– 3,1
Østrig	– 5,7	– 3,4	– 2,6	– 4,7	– 4,5	– 4,4	– 4,2
Finland	– 2,7	– 0,2	– 3,0	– 4,4	– 3,5	– 3,7	– 3,4
<i>Medlemsstater, der ikke indgår i denne rapport</i>							
Belgien*	– 5,4	– 3,6	– 4,1	– 4,5	– 5,2	– 5,4	– 5,5
Bulgarien	– 4,0	– 3,0	– 2,0	– 3,0	– 2,9	– 2,8	– 2,8
Tjekkiet	– 5,0	– 3,1	– 3,8	– 2,2	– 2,2	– 2,3	– 2,2
Danmark	4,1	3,4	3,3	4,5	1,6	1,5	0,6
Tyskland	– 3,2	– 2,1	– 2,5	– 2,8	– 2,5	– 2,7	– 2,9
Estland	– 2,6	– 1,1	– 3,1	– 1,5	– 3,0	– 1,4	– 2,4
Irland	– 1,4	1,7	1,5	4,3	1,6	0,7	0,1
Grækenland	– 7,1	– 2,5	– 1,4	1,3	– 0,6	0,7	1,4
Frankrig*	– 6,6	– 4,7	– 5,4	– 5,8	– 5,4	– 5,6	– 5,7
Kroatien	– 2,6	0,1	– 0,8	– 2,4	– 2,3	– 2,7	– 2,6
Italien*	– 8,9	– 8,1	– 7,2	– 3,4	– 3,3	– 3,3	– 2,9
Cypern	– 1,6	2,7	1,7	4,3	2,7	3,5	3,4
Litauen	– 1,2	– 0,7	– 0,7	– 1,3	– 3,0	– 2,3	– 2,3
Luxembourg	1,0	0,2	– 0,8	1,0	– 0,9	– 0,4	– 0,5
Ungarn*	– 7,1	– 6,2	– 6,7	– 4,9	– 3,7	– 4,6	– 4,7
Malta*	– 7,0	– 5,2	– 4,7	– 3,7	– 3,5	– 3,2	– 2,8
Nederlandene	– 2,2	0,0	– 0,4	– 0,9	– 1,8	– 2,1	– 2,7
Polen*	– 1,7	– 3,4	– 5,3	– 6,6	– 6,3	– 6,4	– 6,1
Portugal	– 2,8	– 0,3	1,2	0,7	0,3	0,1	– 0,6
Rumænien**	– 7,1	– 6,4	– 6,6	– 9,3	– 7,0	– 8,6	– 8,4
Slovenien	– 4,6	– 3,0	– 2,6	– 0,9	– 1,9	– 1,3	– 1,5
Slovakiet*	– 5,1	– 1,7	– 5,2	– 5,3	– 4,7	– 4,9	– 5,1
Sverige	– 0,2	1,0	– 0,8	– 1,5	– 1,3	– 1,5	– 0,8

Kilde: Eurostat (data fra 2021 til 2024 og den finanspolitiske indberetning for 2025) og Kommissionens forårsprognose 2025 (data for 2025 og 2026).

Bemærk: (*) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden juli 2024. (**) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden april 2020.

3. OFFENTLIG GÆLD

Blandt de medlemsstater, der behandles i denne rapport, oversteg den offentlige bruttogæld ved udgangen af 2024 60 % af BNP og dermed referenceværdien i tre medlemsstater: **Spanien, Østrig og Finland** (se tabel 3). For Spanien faldt den offentlige gældskvote i 2024 i forhold til det foregående år, mens den steg i Østrig og Finland. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes gældskvoten i Østrig og Finland at stige i både 2025 og 2026, mens der forventes et fald for Spanien.

Letlands offentlige gæld ved udgangen af 2024 var under 60 % af BNP, og dette forventes at fortsætte i 2025 og 2026.

Tabel 3 – Offentlig gæld

Procent af BNP					Finanspolitisk indberetning i foråret	Kommissionens forårsprognose 2025	
2021	2022	2023	2024		2025	2025	2026
<i>Medlemsstater, der er genstand for en vurdering i denne rapport</i>							
Spanien	115,7	109,5	105,1	101,8	101,5	100,9	100,8
Letland	45,9	44,4	44,6	46,8	49,7	48,6	49,3
Østrig	82,4	78,4	78,5	81,8	84,7	84,0	85,8
Finland	73,2	74,0	77,5	82,1	85,0	85,6	87,5
<i>Medlemsstater, der ikke indgår i denne rapport</i>							
Belgien*	108,5	102,7	103,2	104,7	106,9	107,1	109,8
Bulgarien	23,8	22,5	22,9	24,1	28,9	25,1	27,1
Tjekkiet	40,7	42,5	42,5	43,6	44,5	44,5	45,4
Danmark	40,5	34,1	33,6	31,1	30,0	29,7	29,4
Tyskland	68,1	65,0	62,9	62,5	62,9	63,8	64,7
Estland	18,4	19,1	20,2	23,6	24,3	23,8	25,4
Irland	52,6	43,1	43,3	40,9	37,3	38,7	38,3
Grækenland	197,3	177,0	163,9	153,6	145,7	146,6	140,6
Frankrig*	112,8	111,4	109,8	113,0	116,2	116,0	118,4
Kroatien	78,2	68,5	61,8	57,6	56,0	56,3	56,4
Italien*	145,8	138,3	134,6	135,3	136,6	136,7	138,2
Cypern	96,5	81,1	73,6	65,0	60,9	58,0	51,9
Litauen	43,3	38,1	37,3	38,2	44,1	41,2	43,9
Luxembourg	24,2	24,9	25,0	26,3	26,9	25,7	26,2
Ungarn*	76,2	73,9	73,0	73,5	72,6	74,5	74,3
Malta*	49,8	49,5	47,9	47,4	50,1	47,6	47,3
Nederlandene	50,5	48,4	45,2	43,3	44,5	45,0	47,8
Polen*	53,0	48,8	49,5	55,3	57,8	58,0	65,3
Portugal	123,9	111,2	97,7	94,9	91,8	91,7	89,7
Rumænien**	48,3	47,9	48,9	54,8	57,7	59,4	63,3
Slovenien	74,8	72,7	68,4	67,0	66,0	65,5	63,8
Slovakiet*	60,2	57,7	55,6	59,3	59,9	60,9	63,0
Sverige	36,9	33,8	31,6	33,5	34,3	33,8	33,3

Kilde: Eurostat (data fra 2021 til 2024 og den finanspolitiske indberetning for 2025) og Kommissionens forårsprognose 2025 (data for 2025 og 2026).

Bemærk: (*) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden juli 2024. (**) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden april 2020.

4. RELEVANTE FORHOLD VED VURDERINGEN AF OVERHOLDELSEN AF UNDERSKUDSKRITERIET

I henhold til traktatens artikel 126, stk. 3, skal der i denne rapport for den enkelte medlemsstat "[tages] hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt".

Disse forhold præciseres yderligere i artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97 som ændret og henviser til:

- a) gældssituationen på mellemlang sigt, dvs. omfanget af udfordringer i forbindelse med den offentlige gæld, udviklingen i den offentlige gæld og finansieringen heraf samt de tilknyttede risikofaktorer, navnlig gældens løbetidsprofil og denomineringsvaluta samt eventualforpligtelser, herunder eventuelle implicite forpligtelser med relation til befolkningens aldring og privat gæld
- b) budgetstillingen på mellemlang sigt, herunder især omfanget af den faktiske afvigelse fra nettoudgiftskursen som fastsat af Rådet, både på årsbasis og akkumuleret som målt ved kontrolkontoen
- c) den økonomiske situation på mellemlang sigt, herunder potentiel vækst, udviklingen i inflationen og konjunkturudviklingen i forhold til de antagelser, der ligger til grund for nettoudgiftskursen som fastsat af Rådet
- d) gennemførelsen af reformer og investeringer, herunder især politiske tiltag til at forebygge og korrigere store makroøkonomiske ubalancer og tiltag til at gennemføre Unionens fælles vækst- og beskæftigelsesstrategi, herunder politiske tiltag, der understøttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten, såvel som de offentlige finansers overordnede kvalitet, navnlig de nationale budgettrammers effektivitet
- e) stigningen i de offentlige forsvarsinvesteringer, hvor det er relevant, idet der også tages hensyn til tidspunktet for registrering af udgifter til militært udstyr. Stigningen i de offentlige forsvarsinvesteringer er blevet medtaget blandt de relevante forhold som følge af reformen af den økonomiske forvaltningsramme.

I artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97 fastsættes det, at der i denne rapport skal tages behørigt hensyn til "alle andre forhold, som efter den pågældende medlemsstats opfattelse er relevante for at kunne foretage en samlet vurdering af overholdelsen af underskuds- og gældskriteriet, og som medlemsstaten har forelagt Rådet og Kommissionen".

I overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97 er tilstedeværelsen af betydelige udfordringer i forbindelse med den offentlige gæld desuden en væsentlig skærpende omstændighed.

For så vidt angår vurderingen af, om underskudskriteriet er opfyldt, kan Rådet og Kommissionen i henhold til artikel 2, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 tage hensyn til de relevante forhold i faserne forud for afgørelsen om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud, men kun hvis:

- a) den offentlige gældskvote ikke overstiger referenceværdien på 60 %, *eller*
- b) i tilfælde, hvor den offentlige gældskvote overstiger referenceværdien på 60 %, en dobbelt betingelse er opfyldt – dvs. at underskuddet fortsat ligger tæt på referenceværdien, og overskridelsen af referenceværdien er midlertidig.

Gældskvoten overstiger ikke referenceværdien på 60 % i **Letland**. For Letland kan Rådet og Kommissionen således tage hensyn til relevante forhold i de efterfølgende faser, der fører frem til afgørelsen om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud (artikel 126, stk. 5 og 6, i TEUF).

Gældskvoten overstiger referenceværdien på 60 % af BNP i **Spanien**. Den dobbelte betingelse (nærhed og midlertidig karakter) er imidlertid opfyldt. Rådet og Kommissionen kan således tage hensyn til relevante faktorer i de faser, der fører frem til afgørelsen om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

For så vidt angår de resterende medlemsstater, der behandles i rapporten, overstiger gældskvoten i **Østrig** og **Finland** referenceværdien på 60 %, og den dobbelte betingelse, der er nødvendig for at tage hensyn til relevante forhold (nærhed og midlertidig karakter), er ikke opfyldt. For disse medlemsstater kan Rådet og Kommissionen således ikke tage hensyn til relevante forhold i de faser, der fører frem til afgørelsen om et uforholdsmæssigt stort underskud (artikel 126, stk. 5 og 6, i TEUF).

I overensstemmelse med fast praksis og med artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97 drøftes de relevante forhold herunder, selv for de medlemsstater, hvor Rådet og Kommissionen ikke kan tage hensyn til relevante forhold i de efterfølgende faser, der fører til afgørelsen om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud på grundlag af underskudskriteriet.

4.1. RELEVANTE FORHOLD PÅ TVÆRS AF LANDENE

EU's økonomi er blevet ramt af en række negative chok i de seneste år. Ruslands angrebskrig mod Ukraine forværede den kraftige stigning i energipriserne, der allerede var begyndt i 2021, og de økonomiske virkninger i medlemsstaterne varierede alt efter afstanden til krigsområdet, strukturen på energimarkederne og forsyningsruterne samt strukturen i de enkelte medlemsstaters handelsforbindelser. HICP-inflationen nåede i oktober 2022 op på tocifrede tal i EU som helhed med en markant højere inflation i Central- og Østeuropa. Dette førte til en kraftig udhuling af husholdningernes købekraft og en ændring i forbrugertilliden. Ud over covid-19-støtten og energistøttenødforanstaltningerne spillede disse forhold en rolle i medlemsstaternes budgetmæssige udvikling, f.eks. via den forsinkede justering af skattegrundlag i forhold til inflation, automatiske indekseringsmekanismer og øgede udgifter til forsvar og grænsesikkerhed.

Den økonomiske aktivitet i EU som helhed var stigende i 2024, med en realvækst i BNP på 1,0 % i 2024 fra 0,5 % i 2023. Forudsætningerne for en gradvis acceleration af den økonomiske aktivitet syntes at være til stede, men stærkt stigende handelsspændinger og usikkerhed påvirker udsigterne negativt. Samtidig fortsætter inflationen med at falde, og den faldt fra et højdepunkt på 9,2 % i 2022 til 2,6 % i 2024. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes væksten i EU's reale BNP at ligge på 1,1 % i 2025. Den inflationsdæmpede proces forventes at fortsætte, idet den samlede inflation vil falde til 2,3 % i 2025 fra 2,6 % i 2024.

Med hensyn til EU's samlede offentlige underskud steg underskuddet efter et betydelig fald i 2021 og 2022 fra meget høje niveauer i 2020 marginalt til 3,5 % af BNP i 2023 og faldt derefter til 3,2 % af BNP i 2024. I 2025 forventes det samlede underskud at stige marginalt til 3,3 % af BNP.

Ved udgangen af 2024 lå EU's offentlige gældskvote på 82,2 %, hvilket er stort set uændret i forhold til 2023 (82,1 %) og ca. 9 procentpoint lavere end toppunktet på 91,2 % ved udgangen af 2020, hvor den offentlige gældskvote steg betydeligt som følge af covid-19-

krisen. Den ligger dog stadig omkring 4 procentpoint over niveauet før covid-19. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes gældskvoten at stige til 83,2 % af BNP i 2025.

Efter en betydelig samlet vækst i 2020-23 var den finanspolitiske kurs¹⁸ i 2024 kontraktiv med 0,4 % af BNP som følge af udfasningen af støtten til private investeringer og noget lavere udgifter, der finansieres over EU-budgettet (herunder som følge af afslutningen af udgifterne under den flerårige finansielle ramme 2014-2020). Dette blev kun i ringe grad opvejet af et ekspansivt bidrag fra offentlige investeringer finansieret over de nationale budgetter. Den finanspolitiske kurs i 2025 forventes at være stort set neutral (under 1/4 % af BNP), idet det kontraktive bidrag fra de nationale budgetter i vid udstrækning opvejes af det ekspansive bidrag fra udgifter, der finansieres af EU-budgettet.

4.2. LANDESPECIFIKKE RELEVANTE FORHOLD

Dette afsnit indeholder en vurdering af landespecifikke relevante forhold for hver medlemsstat, der er berørt af denne rapport. Disse forhold omfatter de makroøkonomiske udsigter på mellemlang sigt, budgetstillingen på mellemlang sigt (herunder offentlige investeringer, se tabel 4), gældssituationen på mellemlang sigt, de offentlige finansers overordnede kvalitet, gennemførelsen af reformer og investeringer (herunder politikker til forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer og gennemførelse af EU's fælles vækst- og beskæftigelsesstrategi, herunder dem, der støttes af genopretnings- og resiliensfaciliteten), stigningen i de offentlige forsvarsinvesteringer og andre relevante forhold, som hver enkelt medlemsstat har fremført.

Med hensyn til stigningen i de offentlige forsvarsinvesteringer anvendes i denne rapport den opdeling af de offentlige udgifter, der er baseret på nationalregnskabsdefinitioner (ESA 2010) med hensyn til den internationale klassifikation af offentlige funktioner (COFOG) til forsvarsformål. COFOG-data offentliggøres dog normalt med en vis tidsforsinkelse, og de er i øjeblikket kun tilgængelige frem til 2023 i Eurostats database. De respektive medlemsstater har fremlagt yderligere oplysninger og foreløbige overslag over udgifter og/eller investeringer på forsvarsområdet for 2024 og 2025 som anført i de landespecifikke afsnit.

Mens de landespecifikke afsnit henviser til centrale oplysninger om den makroøkonomiske situation på mellemlang sigt, herunder om bidrag til vækst, og om budgetstillingen på mellemlang sigt og gældspositionerne, findes der mere detaljerede oplysninger om de makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter i Kommissionens forårsprognose 2025¹⁹.

¹⁸ Den finanspolitiske kurs har til formål at vurdere den økonomiske impuls fra finanspolitikken, både politikker, der finansieres nationalt, og politikker, der finansieres over EU-budgettet.

¹⁹ For yderligere oplysninger om de finanspolitiske udsigter henvises der også til Kommissionens henstillinger med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politik samt til de landerapporter for 2025, som Kommissionen offentliggjorde den 4. juni 2025.

Tabel 4 – Offentlige investeringer

Procent af BNP					Kommissionens forårsprognose 2025	
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Medlemsstater, der er genstand for en vurdering i denne rapport</i>						
Spanien	2,7	2,7	3,0	2,7	3,0	3,0
Letland	5,6	4,5	5,6	5,7	7,0	7,2
Østrig	3,6	3,5	3,7	3,9	3,9	4,0
Finland	4,2	4,1	4,1	4,4	4,9	4,8
<i>Medlemsstater, der ikke indgår i denne rapport</i>						
Belgien*	2,8	2,7	2,8	3,0	3,3	3,2
Bulgarien	2,7	2,4	3,8	3,0	3,6	3,3
Tjekkiet	4,6	4,5	4,9	4,7	4,9	4,6
Danmark	3,2	3,0	3,1	3,1	3,8	3,9
Tyskland	2,9	2,8	2,8	2,9	3,0	3,0
Estland	5,8	5,4	6,6	6,1	7,2	7,1
Irland	2,0	2,0	2,3	2,7	2,8	3,1
Grækenland	3,6	3,7	3,9	3,7	4,2	3,8
Frankrig*	4,1	4,2	4,2	4,3	4,3	4,2
Kroatien	4,8	4,0	5,6	5,1	5,4	5,2
Italien*	2,8	2,6	3,2	3,5	3,8	3,9
Cypern	2,7	2,4	3,2	3,0	3,2	3,2
Litauen	3,2	3,2	4,2	4,2	4,9	4,6
Luxembourg	4,1	4,3	4,7	4,5	4,7	4,6
Ungarn*	6,2	5,3	5,1	4,2	4,2	4,2
Malta*	3,7	3,2	3,6	3,3	3,8	3,9
Nederlandene	3,4	3,2	3,1	3,2	3,2	3,3
Polen*	4,1	3,8	5,1	4,9	5,1	5,2
Portugal	2,6	2,4	2,6	2,7	3,7	4,2
Rumænien**	4,1	4,4	5,4	5,7	6,1	6,5
Slovenien	4,7	5,5	5,3	5,1	5,3	5,2
Slovakiet*	3,0	3,1	3,5	3,6	5,1	5,2
Sverige	5,0	5,1	5,3	5,4	5,5	5,6

Kilde: Eurostat (data fra 2021 til 2024) og Kommissionens forårsprognose 2025 (data for 2025 og 2026).

(*) Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden juli 2024. (**)

Genstand for en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud siden april 2020.

4.2.1.MEDLEMSSTATER, FOR HVILKE DER KAN TAGES HENSYN TIL RELEVANTE FORHOLD

SPANIEN

Makroøkonomisk situation på mellemlang sigt. Det reale BNP steg med 2,7 % i 2023. Det reale BNP steg yderligere med 3,2 % i 2024, hovedsagelig som følge af den kraftige udvikling i forbruget og bidraget fra den udenlandske efterspørgsel, der blev fremmet af turismeaktiviteten. Produktionen forventes at stige i 2025 med 2,6 % og i 2026 med 2,0 %. Væksten i 2025 skyldes hovedsagelig det private forbrug og den forventede stigning i investeringerne, der styrer den indenlandske efterspørgsel.

Budgetstilling på mellemlang sigt, inkl. investeringer. Spaniens offentlige underskud faldt fra 3,5 % af BNP i 2023 til 3,2 % i 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate for nettoudgifterne på 3,5 % i 2024. De offentlige investeringer udgjorde 3,0 % af BNP i 2023 og faldt en smule til 2,7 % i 2024. På grundlag af Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs²⁰, som omfatter både nationalt og EU-finansierede udgifter, kontraktiv med 0,3 % af BNP i 2024. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2024 indebar et kontraktivt bidrag på 0,4 % af BNP til den finanspolitiske kurs.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 vil det offentlige underskud udgøre 2,8 % af BNP i 2025 og 2,5 % i 2026. De offentlige investeringer ventes at stige til 3,0 % af BNP i 2025 og 2026. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være ekspansiv med 0,3 % af BNP i 2025. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2025 forventes at indebære et stort set neutralt bidrag til den finanspolitiske kurs.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes nettoudgifterne i Spanien at stige med 4,2 % i 2025 og 7,9 % kumulativt i 2024 og 2025. På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2025 forventes Spaniens nettoudgiftsvækst i 2025 at ligge over den maksimale vækstrate, som Rådet anbefalede den 21. januar 2025²¹, svarende til en afvigelse²² på 0,2 % af BNP sammenlignet med den anbefalede maksimale årlige vækst i nettoudgifterne i 2025. Den forventede afvigelse overstiger ikke tærsklen på 0,3 % af BNP for den årlige afvigelse. Når 2024 og 2025 betragtes samlet, forventes den kumulative vækstrate for nettoudgifterne at ligge under den anbefalede maksimale vækstrate.

Gældsudfordringer og gældsstillingen på mellemlang sigt. Den offentlige gæld faldt fra 109,5 % ved udgangen af 2022 til 105,1 % af BNP ved udgangen af 2023. I 2024 steg den yderligere til 101,8 % af BNP. Gældskvoten forventes at falde yderligere til 100,9 % af BNP ved udgangen af 2025 og 100,8 % ved udgangen af 2026.

Gældsholdbarhedsanalysen peger overordnet set i retning af høje risici på mellemlang sigt. Gældsudviklingen er følsom over for makroøkonomiske chok. Ifølge de stokastiske

²⁰ Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem der finansieres nationalt, og dem der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i primære udgifter eksklusive diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inklusive udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

²¹ Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Spaniens mellemfristede finans- og strukturpolitiske plan (EUT C, 2025/643, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/643/oj>).

²² Fra 2026 vil disse tal fremgå af den kontrolkonto, der er fastsat i artikel 22 i forordning (EU) 2024/1263.

fremskrivninger, som simulerer en lang række mulige midlertidige chok i makroøkonomiske variabler, er det meget sandsynligt, at gældskvoten vil være højere i 2029 end i 2024.

Der skal tages hensyn til andre forhold ved en samlet vurdering af gældsholdbarheden. På den ene side hænger de risikoforøgende faktorer sammen med en situation med højere renter i lyset af den høje offentlige gæld. På den anden side omfatter de risikobegrænsende faktorer forlængelsen af gældens løbetid i de seneste år, forholdsvis stabile finansieringskilder med et diversificeret og stort investorgrundlag og det forhold, at en meget stor del af gælden er denomineret i euro. Desuden vil den "lukningsklausul", der blev indført med pensionsreformen i 2023, hvis den gennemføres fuldt ud i overensstemmelse med Spaniens tilsagn i genopretnings- og resiliensplanen, bidrage til at afhjælpe nye forskelle i den finanspolitiske holdbarhed i forbindelse med de offentlige pensionsudgifter.

I Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Spaniens mellemfristede plan præciseres det sæt reformer og investeringer, der ligger til grund for forlængelsen af tilpasningsperioden, sammen med en tidsplan for deres gennemførelse. De omfatter eksisterende og intensiverede foranstaltninger fra genopretnings- og resiliensplanen såsom reformer på skatteområdet og bekæmpelse af skattesvig, reformer til forbedring af kvaliteten af de offentlige udgifter og investeringer på områderne digital omstilling, grøn omstilling og produktivitet samt yderligere reformer og investeringer såsom indførelse af en fælles ramme for erhvervsregulering, indførelse af obligatorisk elektronisk fakturering og investeringer i menneskelig kapital og fysisk kapital. Under hensyntagen til de oplysninger, som Spanien har fremlagt i sin årlige statusrapport, finder Kommissionen, at det sæt reformer og investeringer, der ligger til grund for en forlængelse af tilpasningsperioden, og som skulle have været gennemført senest den 30. april 2025, er blevet gennemført med undtagelse af visse elementer i Spaniens genopretnings- og resiliensplans foranstaltning C28.R3 og den tilhørende milepæl for skattereformernes ikrafttræden, der er afledt af anbefalingerne fra ekspertgruppen eller andre analyser fra finansministeriet.

Desuden vil strukturreformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvis de gennemføres fuldt ud, have en positiv indvirkning på BNP-væksten i de kommende år. Reforme og investeringer i Spaniens genopretnings- og resiliensplan er godt i gang med at blive gennemført. En rettidig gennemførelse kræver imidlertid en øget indsats.

De nationale budgetrammer. Det spanske finanspolitiske råd (AIReF) har et bredt mandat og har hurtigt etableret sig som en pålidelig uafhængig institution. De nationale finanspolitiske regler i Spanien omfatter reglen om budgetbalance, gældsreglen og reglen om nationale udgifter. Med deaktiveringen af den generelle undtagelsesklausul ved udgangen af 2023 og den nylige vedtagelse af nye regler på EU-plan befinder Spanien sig i øjeblikket i en overgangsfase, hvor landets nationale finanspolitiske regler igen finder anvendelse. Spanien har i sin nationale genopretnings- og resiliensplan forpligtet sig til at foretage udgiftsanalyser udarbejdet af AIReF og integrere dem i den årlige budgetprocedure.

Øgede offentlige forsvarsinvesteringer. Baseret på COFOG-data offentliggjort af Eurostat udgjorde de samlede offentlige udgifter på forsvarsområdet 0,9 % af BNP i 2023. Heraf udgjorde offentlige forsvarsinvesteringer 0,2 % af BNP i 2023, hvilket var 0,2 procentpoint lavere end i 2022.

Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante. Den 2. maj 2025 fremlagde Spanien yderligere relevante forhold, som ikke er nævnt ovenfor. Den finanspolitiske udvikling i 2024 blev påvirket af de ødelæggende oversvømmelser, der fandt sted i oktober 2024. DANA-

oversvømmelserne²³ var den værste naturkatastrofe i Spaniens nyere historie og har medført store materielle og menneskelige tab. Ifølge Spanien ville det samlede underskud uden oversvømmelsesrelaterede udgifter²⁴ være faldet til 2,8 % af BNP i 2024, i overensstemmelse med traktatens referenceværdi og 0,2 procentpoint under fremskrivningen i den mellemfristede finans- og strukturpolitiske plan, der blev forelagt kun to uger før oversvømmelserne. I betragtning af DANA-oversvømmelsernes usædvanlige voldsomhed i oktober mener Kommissionen, at det er en afbødende relevant faktor ved vurderingen af overskridelsen af referenceværdien for underskuddet i 2024.

LETLAND

Makroøkonomisk situation på mellemlang sigt. Det reale BNP steg med 2,9 % i 2023, inden det faldt med 0,4 % i 2024, hovedsagelig som følge af den ugunstige geopolitiske kontekst og den stigende usikkerhed, der tynger forbruget og navnlig investeringerne. Produktionen forventes at stige en smule i 2025 med 0,5 % og derefter med 2,0 % i 2026. Væksten i 2025 drives primært af det private og offentlige forbrug. Investeringerne forventes at falde som følge af en særdeles negativ overførsel og vedvarende usikkerhed, mens eksporten forventes kun gradvist at komme sig, påvirket af de negative virkninger af de amerikanske toldsatser.

Budgetstilling på mellemlang sigt, inkl. investeringer. Det offentlige underskud faldt fra 2,4 % af BNP i 2023 til 1,8 % i 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate for nettoudgifterne på 4,5 % i 2024. De offentlige investeringer udgjorde 5,6 % af BNP i 2023 og steg en smule til 5,7 % i 2024. På grundlag af Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt og EU-finansierede udgifter, neutral i 2024. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2024 indebar et stort set neutralt bidrag til den finanspolitiske kurs.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 vil det offentlige underskud udgøre 3,1 % af BNP i 2025 og 3,1 % i 2026. De offentlige investeringer forventes at stige til 7,0 % af BNP i 2025, før de stiger yderligere marginalt til 7,2 % af BNP i 2026 og at blive større end det offentlige underskud i de samme år. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være ekspansiv med 1,1 % af BNP i 2025. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2025 forventes at indebære et stort set neutralt bidrag til den finanspolitiske kurs.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes nettoudgifterne i Letland at stige med 5,7 % i 2025 og 10,4 % kumulativt i 2024 og 2025. På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2025 forventes Letlands nettoudgiftsvækst i 2025 at ligge under den maksimale vækstrate, som Rådet anbefalede den 21. januar 2025²⁵, både årligt og samlet for 2024 og 2025.

Gældsudfordringer og gældsstillingen på mellemlang sigt. Den offentlige gæld steg en smule fra 44,4 % ved udgangen af 2022 til 44,6 % af BNP ved udgangen af 2023. I 2024 steg

²³ DANA står for "depresión aislada en niveles altos" eller "isoleret lavtryk i stor højde".

²⁴ Med en finanspolitisk virkning på 0,4 % af BNP stammer ca. 85 % af den samlede finanspolitiske virkning direkte fra beløb udbetalt af Consorcio de Compensación de Seguros, som er en offentlig forsikringsfond, der yder direkte og automatisk kompensation for skader som følge af ekstraordinære risici såsom naturkatastrofer.

²⁵ Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, 2025/652, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/652/oj>).

den til 46,8 % af BNP. Gældskvoten forventes at stige til 48,6 % af BNP ved udgangen af 2025 og 49,3 % ved udgangen af 2026.

Gældsholdbarhedsanalysen peger overordnet set i retning af en middelstor risiko på mellemlang sigt. Referencescenariet for gældsudviklingen er kun moderat følsomt over for makroøkonomiske chok. Ifølge de stokastiske fremskrivninger, som simulerer en lang række mulige midlertidige chok i makroøkonomiske variabler, er det kun lidt sandsynligt, at gældskvoten vil være højere i 2029 end i 2024.

Der skal tages hensyn til andre forhold ved en samlet vurdering af gældsholdbarheden. På den ene side omfatter de risikoforøgende faktorer den forholdsvis store andel af den offentlige gæld, som indehaves af ikke-residenter, andelen af misligholdte lån i den lettiske banksektor og den negative nettostilling over for udlandet. På den anden side omfatter de risikobegrænsende faktorer, at gælden er fuldt denomineret i euro, og den lave andel af kortfristet gæld i den samlede gæld.

Desuden vil strukturreformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvis de gennemføres fuldt ud, have en positiv indvirkning på BNP-væksten i de kommende år. Reformer og investeringer i Letlands genopretnings- og resiliensplan er godt i gang med at blive gennemført. En rettidig gennemførelse kræver imidlertid en øget indsats.

De nationale budgetrammer. Letlands nationale finanspolitiske rammer gennemgik en omfattende reform i 2013, da loven om finanspolitisk disciplin blev vedtaget, og det lettiske råd for finanspolitisk disciplin (FDC) påbegyndte sine aktiviteter i 2014. FDC overvåger overholdelsen af Letlands finanspolitiske regler, herunder reglen om strukturel balance og udgiftsreglen. Desuden godkender FDC de makroøkonomiske prognoser, der ligger til grund for budgetproceduren, og kommunikerer proaktivt om forskellige aspekter af finanspolitikken og de offentlige finansers holdbarhed. FDC er en veletableret uafhængig kollegial institution, der deltager aktivt i den nationale debat.

Øgede offentlige forsvarsinvesteringer. Baseret på COFOG-data offentliggjort af Eurostat udgjorde de samlede offentlige udgifter på forsvarsområdet 3,1 % af BNP i 2023. Heraf udgjorde offentlige forsvarsinvesteringer 0,5 % af BNP i 2023, hvilket var 0,3 procentpoint højere end i 2022.

Ifølge oplysningerne fra de lettiske myndigheder forventes forsvarsinvesteringerne at nå op på 1,0 % af BNP i 2025, hvilket er en stigning på 0,2 % af BNP i forhold til 2024.

Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante. Den 30. april 2025 fremlagde Letland yderligere relevante forhold, der ikke er nævnt ovenfor, herunder en lavere BNP-vækst i 2025 end tidligere forventet, hvilket ville have en negativ indvirkning på de offentlige skatteindtægter. I brevet fremhæver Letland også sin anmodning om at aktivere den nationale undtagelsesklausul for at tage hensyn til øgede forsvarsudgifter (se afsnit 2 ovenfor).

4.2.2.MEDLEMSSTATER, FOR HVILKE DER IKKE KAN TAGES HENSYN TIL RELEVANTE FORHOLD

ØSTRIG

Makroøkonomisk situation på mellemlang sigt. Det reale BNP faldt med 1,0 % i 2023 og yderligere med 1,2 % i 2024, hovedsagelig som følge af et stagnerende forbrug og nedgang i industrien, drevet af omkostningspres og faldende investeringer. Produktionen forventes at falde igen med 0,3 % i 2025, inden den stiger med 1,0 % i 2026. Faldet i 2025 skyldes hovedsagelig faldende investeringer i udstyr og negativ nettoeksport.

Budgetstilling på mellemlang sigt, inkl. investeringer. Det offentlige underskud steg fra 2,6 % af BNP i 2023 til 4,7 % i 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate for nettoudgifterne på 8,7 % i 2024. De offentlige investeringer udgjorde 3,7 % af BNP i 2023 og steg til 3,9 % i 2024. På grundlag af Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 2,3 % af BNP i 2024. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2024 indebar et ekspansivt bidrag på 2,1 % af BNP til finanspolitikken.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 vil det offentlige underskud udgøre 4,4 % af BNP i 2025 og 4,2 % af BNP i 2026. De offentlige investeringer forventes fortsat at ligge på 3,9 % af BNP i 2025 og stige til 4,0 % i 2026. Ifølge Kommissionens skøn forventes den finanspolitiske kurs i 2025 at blive kontraktiv svarende til 1,3 % af BNP. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2025 forventes at indebære et kontraktivt bidrag på 0,9 % af BNP til den finanspolitiske kurs.

Den 13. maj 2025 fremlagde Østrig sin første mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i overensstemmelse med forordning (EU) 2024/1263. Planen dækker perioden 2025-2029 og beskriver en finanspolitisk tilpasning fordelt over syv år. Kommissionen er i øjeblikket i færd med at vurdere planen og vil vedtage sin henstilling med henblik på Rådets henstilling, når tiden er inde.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes nettoudgifterne i Østrig at stige med 2,0 % i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes nettovæksten i Østrigs udgifter i 2025 at ligge under den maksimale vækstrate, som Østrig har forpligtet sig til i sin plan.

Gældsudfordringer og gældsstillingen på mellemlang sigt. Den offentlige gæld steg en smule fra 78,4 % af BNP ved udgangen af 2022 til 78,5 % ved udgangen af 2023. I 2024 steg gældskvoten til 81,8 %, og den forventes at stige yderligere til 84,0 % ved udgangen af 2025 og 85,8 % ved udgangen af 2026.

Gældsholdbarhedsanalysen peger overordnet set i retning af høje risici på mellemlang sigt. Referencescenariet for gældsudviklingen er følsomt over for makroøkonomiske chok. Ifølge de stokastiske fremskrivninger, som simulerer en lang række mulige midlertidige chok i makroøkonomiske variabler, er det meget sandsynligt, at gældskvoten vil være højere i 2029 end i 2024.

Der skal tages hensyn til andre forhold ved en samlet vurdering af gældsholdbarheden. På den ene side hænger de risikoforøgende faktorer sammen med den seneste rentestigning og det faktum, at omkring 60 % af gælden indehaves af ikke-residenter. Desuden stammer visse risici i forbindelse med eventualforpligtelser fra den private sektor, bl.a. gennem en eventuel realisering af statsgarantier. På den anden side omfatter risikobegrænsende faktorer forlængelsen af gældens løbetid i de seneste år og den store andel af gælden, der er denomineret i euro.

Desuden vil strukturreformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvis de gennemføres fuldt ud, have en positiv indvirkning på BNP-væksten i de kommende år. Reformer og investeringer i Østrigs genopretnings- og resiliensplan er godt i gang med at blive gennemført.

De nationale budgetrammer. Østrig er en af fem medlemsstater med to uafhængige finanspolitiske institutioner, *WIFO* og *Fiskalrat*. Førstnævnte er en veletableret forskningsinstitution, der leverer den makroøkonomiske prognose, der ligger til grund for regeringens budgetplanlægning. Sidstnævnte udfører primært både forudgående og efterfølgende overvågning af overholdelsen af de nationale og EU's finanspolitiske regler, som indberettes to gange om året. Dets vurdering af budgetoverslaget finder først sted efter parlamentets vedtagelse af budgettet. Endvidere offentliggør *Fiskalrat* henstillinger om finanspolitik og budgetorientering på mellemlang sigt.

Øgede offentlige forsvarsinvesteringer. Baseret på COFOG-data offentliggjort af Eurostat udgjorde de samlede offentlige udgifter på forsvarsområdet 0,6 % af BNP i 2023. Heraf udgjorde offentlige forsvarsinvesteringer 0,1 % af BNP, hvilket var uændret i forhold til 2022.

Ifølge oplysningerne fra de østrigske myndigheder antages de samlede forsvarsudgifter at være steget med 0,07 % af BNP i 2024 i forhold til 2021.

Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante. Den 30. april 2025 fremlagde Østrig yderligere relevante faktorer, der ikke er nævnt ovenfor, nemlig virkningen af betydelige oversvømmelser i efteråret 2024, som lægger en byrde på de offentlige finanser. Derudover udviklede den inflationsdæmpende proces sig ifølge Østrig hurtigere end forventet, hvilket lagde en dæmper på skattegrundlaget i forhold til det seneste budget, der blev fremlagt i oktober 2023. Budgettet for 2025-2026 blev fremlagt den 13. maj og vil blive vedtaget af parlamentet i slutningen af juni²⁶. Det indeholder en konsolideringspakke på 6,4 mia. EUR (1,3 % af BNP) i 2025 og op til 8,7 mia. EUR (1,7 % af BNP) i 2026.

FINLAND

Makroøkonomisk situation på mellemlang sigt. Det reale BNP faldt med 0,9 % i 2023. Det reale BNP faldt yderligere en smule med 0,1 % i 2024, hovedsagelig som følge af et betydeligt fald i investeringerne og et lille fald i forbruget, mens de offentlige udgifter og nettohandlen understøttede væksten. Produktionen forventes at stige i 2025 med 1,0 % og i 2026 med 1,3 %. Væksten i 2025 skyldes hovedsagelig opsvinget i forbruget og investeringer som følge af stigende husstandsindkomster takket være stigende lønninger og forbedrede finansieringsforhold.

Budgetstilling på mellemlang sigt, inkl. investeringer. Finlands offentlige underskud steg fra 3,0 % af BNP i 2023 til 4,4 % i 2024. Ifølge Kommissionens beregninger svarer denne udvikling til en vækstrate for nettoudgifterne på 3,1 % i 2024. De offentlige investeringer udgjorde 4,1 % af BNP i 2023 og steg til 4,4 % i 2024. På grundlag af Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs, som omfatter både nationalt og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 0,6 % af BNP i 2024. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2024 indebar et ekspansivt bidrag på 0,3 % af BNP til finanspolitikken.

²⁶ Østrigs udkast til budgetplan blev forelagt Kommissionen og Eurogruppen den 13.5.2025. Kommissionens udtalelse om udkastet til budgetplan forventes offentliggjort i løbet af juni sammen med vurderingen af den mellemfristede plan (også forelagt den 13.5.2025).

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2016 vil det offentlige underskud udgøre 3,7 % af BNP i 2025 og 3,4 % af BNP i 2026. De offentlige investeringer forventes at stige til 4,9 % af BNP i 2025, inden de falder marginalt til 4,8 % i 2026. Ifølge Kommissionens skøn forventes den finanspolitiske kurs i 2025 at blive kontraktiv svarende til 0,6 % af BNP. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2025 forventes at indebære et kontraktivt bidrag på 1,1 % af BNP til den finanspolitiske kurs.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2025 forventes nettoudgifterne i Finland at stige med 1,3 % i 2025 og 4,4 % kumulativt i 2024 og 2025. På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2025 forventes Finlands nettoudgiftsvækst i 2025 at ligge under den maksimale vækstrate, som Rådet anbefalede den 21. januar 2025²⁷, både årligt og samlet for 2024 og 2025.

Gældsudfordringer og gældsstillingen på mellemlang sigt. Den offentlige gæld steg en smule fra 74,0 % ved udgangen af 2022 til 77,5 % af BNP ved udgangen af 2023. I 2024 steg gældskvoten til 82,1 % af BNP, og den forventes at stige yderligere til 85,6 % af BNP ved udgangen af 2025 og til 87,5 % af BNP ved udgangen af 2026.

Gældsholdbarhedsanalysen peger overordnet set i retning af høje risici på mellemlang sigt. Referencescenariet for gældsudviklingen er følsomt over for makroøkonomiske chok. Ifølge de stokastiske fremskrivninger, som simulerer en lang række mulige midlertidige chok i makroøkonomiske variabler, er det meget sandsynligt, at gældskvoten vil være højere i 2029 end i 2024.

Der skal tages hensyn til andre forhold ved en samlet vurdering af gældsholdbarheden. På den ene side er statsgarantier og de dermed forbundne implicite forpligtelser for den offentlige sektor de største i EU. På den anden side omfatter de risikobegrænsende faktorer forholdsvis stabile finansieringskilder (med et diversificeret og stort investorgrundlag) og gældens valutadenominering.

I Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Finlands mellemfristede plan præciseres det sæt reformer og investeringer, der ligger til grund for forlængelsen af tilpasningsperioden, sammen med en tidsplan for deres gennemførelse. De omfatter eksisterende og intensiverede foranstaltninger fra genopretnings- og resiliensplanen såsom indførelsen af den nordiske arbejdsformidlingsmodel, investeringer i energiinfrastruktur og indførelse af digital innovation på social- og sundhedsområdet samt yderligere reformer og investeringer såsom reformen, der indfører den generelle socialsikringsmodel, og reformen af social bistand i forbindelse med den grønne omstilling, innovation, arbejdsmarkedet, sundhedspleje og social omsorg. Under hensyntagen til oplysningerne fra Finland i landets årlige statusrapport finder Kommissionen, at alle de reformer og investeringer, der ligger til grund for en forlængelse, som skulle have været gennemført senest den 30. april 2025, er blevet gennemført.

Desuden vil strukturreformer og investeringer under genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvis de gennemføres fuldt ud, have en positiv indvirkning på BNP-væksten i de kommende år. Reforme og investeringer i Finlands genopretnings- og resiliensplan er godt i gang med at blive gennemført.

De nationale budgetrammer. Hjørnestenen i den finske finanspolitiske ramme er et sæt bindende udgiftslofter, der dækker centralregeringen. I begyndelsen af valgperioden træffer

²⁷ Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Finlands nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, 2025/656, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj>).

regeringen beslutning om udgiftslofterne og reglerne for proceduren for hele den fireårige valgperiode, suppleret af en regel om nominelle underskud. Desuden har Finland en regel om strukturel budgetbalance samt en gældsregel, der omfatter den offentlige sektor, og som også gælder i hele regeringens mandatperiode (fire år). Endelig er reglerne for de lokale myndigheders og socialsikringssektorens budgetbalance fastsat ved almindelige retsregler. Finland har en budgetstrategi på mellemlang sigt, der skitserer regeringens finanspolitiske målsætninger og prioriteter på mellemlang sigt ifølge disse regler, som følger et rullende planlægningsvindue.

Øgede offentlige forsvarsinvesteringer. Baseret på COFOG-data offentliggjort af Eurostat udgjorde de samlede offentlige udgifter på forsvarsområdet 1,4 % af BNP i 2023. Heraf udgjorde offentlige forsvarsinvesteringer 0,1 % af BNP i 2023, hvilket var 0,1 procentpoint lavere end i 2022.

Ifølge oplysningerne fra Finland forventes de samlede forsvarsudgifter at stige med 0,4 % af BNP i 2024 i forhold til 2021. Desuden antages de samlede forsvarsudgifter at stige med 0,9 % af BNP i 2025 i forhold til 2021, mens forsvarsinvesteringerne forventes at stige med 0,6 % af BNP i 2025 i forhold til 2021.

Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante. Den 6. maj 2025 fremlagde Finland yderligere relevante faktorer, der ikke er nævnt ovenfor, nemlig den konsolideringsindsats, der blev besluttet i 2024, og som beløber sig til 1 % af BNP og træder i kraft i 2025. I brevet blev der også gjort opmærksom på Finlands anmodning af 30. april 2025 om at aktivere den nationale undtagelsesklausul for at tage hensyn til øgede forsvarsudgifter. Kommissionen har vurderet anmodningen og vedtaget en henstilling med henblik på Rådets henstilling, der giver Finland mulighed for at afvige fra og overstige den anbefalede nettoudgiftskurs²⁸ i perioden 2025-2028.

5. KONKLUSIONER

Det offentlige underskud oversteg referenceværdien på 3 % af BNP i **Spanien, Østrig og Finland** i 2024: For **Spaniens** vedkommende lå det offentlige underskud over, men tæt på referenceværdien i 2024. I **Østrig og Finland** lå de offentlige underskud over og ikke tæt på referenceværdien i 2024.

Letland havde et offentligt underskud, der ikke lå over referenceværdien i 2024, men rapporterede et forventet underskud over, men tæt på 3 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens prognose forventes der ligeledes et underskud over, men tæt på 3 % af BNP i 2025.

Ifølge Kommissionens prognose forventes de offentlige underskud i Letland, Østrig og Finland at overstige 3 % af BNP i 2025 og 2026 (dog kun marginalt for Letlands vedkommende). Overskridelserne af referenceværdien vurderes derfor ikke at være midlertidige for **Letland, Østrig og Finland**. I modsætning hertil forventes de offentlige underskud i **Spanien** i Kommissionens prognose ikke at overstige referenceværdien i 2025 og 2026, og overskridelsen af referenceværdien vurderes at være midlertidig.

Overskridelsen af referenceværdien vurderes som exceptionel for **Østrig, Finland og Letland** og ikke exceptionel for **Spanien**.

²⁸

Kommissionens henstilling med henblik på Rådets henstilling om tilladelse til Finland til at afvige fra og overstige den anbefalede nettoudgiftskurs (COM(2025) 606 final af 4.6.2025).

Alt i alt er underskudskriteriet ikke opfyldt for **Spanien, Letland, Østrig og Finland**, før der er taget hensyn til de relevante forhold.

Der kan tages hensyn til relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud for medlemsstater med en offentlig gæld på under 60 % af BNP (**Letland**) og for medlemsstater med en offentlig gæld på over 60 % af BNP, hvis underskuddet ligger tæt på referenceværdien, og overskridelsen af referenceværdien er midlertidig (**Spanien**). Disse forhold kan påvirke vurderingen af overholdelsen af underskudskriteriet som formidlende eller skærpende omstændigheder, hvorved betydelige gældsudfordringer betragtes som en væsentlig skærpende omstændighed. De relevante forhold, der undersøges i denne rapport, vurderes alt i alt at være formildende for Letland, mens billedet er mere blandet for Spanien.

Overordnet set vurderes det, at underskudskriteriet for Spanien og Letland er opfyldt, når der tages hensyn til alle relevante forhold.

Finland anmodede om aktivering af den nationale undtagelsesklausul den 30. april 2025, og Kommissionens henstilling til Rådet er i overensstemmelse med en sådan anmodning. Desuden er forsvarsudgifterne i Finland siden 2021 steget fra 1,2 % af BNP til 1,5 % i 2024 og forventes at udgøre henholdsvis 2,1 % og 2,0 % af BNP i 2025 og 2026 baseret på Kommissionens prognoser. Uden denne stigning i forsvarsudgifterne forventer Kommissionen, at underskuddene i 2025 og 2026 vil ligge under referenceværdien uden yderligere politiske foranstaltninger. Det forhold, at der ikke indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Finland, selv om underskuddet overskrider 3 % af BNP i 2025 og 2026, skyldes yderligere forsvarsudgifter, hvilket er i overensstemmelse med artikel 2, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1467/97, hvori det fastsættes, at hvis den nationale undtagelsesklausul aktiveres, kan Kommissionen og Rådet beslutte at undlade at fastslå, hvorvidt der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

Østrig har hidtil ikke anmodet om aktivering af den nationale undtagelsesklausul, og dets forsvarsudgifter har været stabile og relativt lave siden 2021.

På baggrund af denne vurdering er Kommissionen af den opfattelse, at der ikke er grund til at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Finland.

På baggrund af denne rapport og under hensyntagen til udtalelsen fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, som fastsat i artikel 126, stk. 4, i TEUF, vil Kommissionen overveje at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Østrig ved at foreslå Rådet at vedtage en afgørelse i medfør af artikel 126, stk. 6, hvori det fastslås, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.